

BORŠAN

SPRAVODAJSTVO OBČANOV HRUBEJ BORŠE

11. ČÍSLO

Začínáme s rekonštrukciou parku a voľnočasového areálu v obci Hrubá Borša - výber z prejavu starostu obce pri príležitosti Dňa obce

Vážení spoluobčania, mohol by som uviesť veľa prirôvaní vyjadrujúcich zástoj prírodnej zelene pre život človeka. Najväzácnejšie je obrázne pomenovanie „plúca obce“. Taktó začal so svojim prejavom pán starosta obce pri príležitosti osláv Dňa obce v časti z príhovoru k občanom.

Ekologické investície neprinášajú úžitok, čo by sa dal do roka a do dňa vyrátať na kalkulačke. A predsa sme sa rozhodli rešpektovať hlasy vás, občanov a mládeže.

Definitívny verdikt zastupiteľstva sa nerodil ľahko. Predchádzali ho starostlivé analýzy rozpočtových položiek, ale predovšetkým hľadanie niečoho nového, čo v obci nebolo a to spracovanie a schválenie „Dlhodobého rozvojového programu obce“ na dlhé roky. Navštívili nás rôzne skupiny ľudí, ktorí ponúkli svoje možnosti na veľkú spoluprácu v oblasti spracovania rozhodujúcich projektov pre našu obec.

Teší nás, teší vás, drahí spoluobčania, že autor projektu „Revitalizácia parku a voľnočasového areálu“ pán Ing. arch. Peter Varga dostal do schváleného a zároveň vysoko oceneného veľkolepého projektu, najzákladnejšie prvky, ktoré v súčasnosti požadujú všetky vekové kategórie obyvateľstva v rámci využívania voľného času. Pán starosta sa poďakoval prostredníctvom boršanov, hostí a vyjadril uznanie za spracovanie projektu a o niekoľko dní stavebne zahájené dielo.

Chceme našu obec postupne vybudovať na atraktívne regionálne centrum turistického ruchu, pretože naša obec ako zvyknem hovoriť – leží na „perfektné“ križovatke zo všetkých strán. Rekonštrukcia si vyžiada nemálo námahy. Veľká pomoc – a to finančná bude poskytnutá z európskych fondov takmer 10 miliónov Sk. Nielen finančné prostriedky, ale najmä svedomitá práca, odborný fortieľ ľudí od architektov až po záhradníkov bude predstavovať obrovskú hodnotu.

Nerád by som kazil oprávnenú radosť spoluobčanov, ale musím sa zmieniť o dôležitom fakte. Obecny úrad už teraz hľadá v úzkej súčinnosti s Policajným zborom páky ako uchrániť vybudované krásne dielo. Hľadáme všetky formy účinnej prevencie pred nepochopiteľným, bohužiaľ stále aktuálne hroziacim vandalizmom, nekultúrnosťou, necitlivosťou.

Obecný park nezrekonštruujeme len pre seba. Vek stromu sa dá rátať na stovky rokov. Zdravý strom, okrasná drevina, súkolie kvetu osviežuje duševný svet občana, dieťaťa, turistu. Strom napadnutý ľudskou zlobou umiera ticho, postojačky. Chráňme a vážme si náš budúci azyl zdravia a krásy. Strážme si budúce dedičstvo našich pravnikov. Správajme sa k unikátnemu dielu tak, aby nás generácie detských detí nemuseli príkro súdiť.

Pri príležitosti Dňa obce starosta obcepožiadal pána Ing. arch. Petra Vargu, pána Ing. Daniela Turanského prednostu Obvodného úradu v Senci a po nich poslancov miestneho zastupiteľstva, aby slávnostným klepnutím stavebného kameňa zahájili realizáciu projektu: Revitalizácia parku a voľnočasového areálu v obci Hrubá Borša. Všetkým prítomným poďakoval za účasť na slávnostnom akte a zároveň zaželal zdravie a elán pri dokončení diela, do ktorého postupne budú zaradené ďalšie spoločenskú-kultúrne objekty.

Redakcia

Elkezdtük a borsai szabadidő areál és park rekonstrukcióját – fejezet a község polgármesterének falunapra írott beszédéből

Tisztelt polgártársak, sok hasonlatot tudnék mondani a természet és a zöld övezet jótékony hatásáról az emberre. De a legkifejezőbb e rengetegből „a falu tüdejé“. Az ekológ beruházások nem hoznak olyan hasznot, amelyet egyik évről a másikra ki tudnék önöknek számítani és felmutatni. A képviselő testület döntése nehezen született. Előtte alapos analízálás alá vették a költségvetés egyes részeit, de mindennek előtt kerestetett valami új, ami még a faluban nem volt. Ez a „falú hosszútávú fejlesztésének programja“ több évre szétdolgozva és a képviselők által elfogadva. Különböféle területekről kerestek meg emberek csoportjai, akik felajánlották lehetőségeiket együttműködésre a falunk fontos projektjének kivitelezésére. Örülök, és biztosan Önök is örülni fognak kedves polgártársak, hogy a „Szabadidő areál és park revitalizációja“nevű projekt tervezője Ing. Varga Péternek sikerült e nagyszabású és elfogatott projektbe beleszöni azokat az alapelemeket, amelyeket manapság minden korhatár kérelmez és fontosnak tart szabadideje kihasználásához. Ezúton szeretném a magam és a borsaiak nevében megköszönni Önnek Varga úr, és egyben kifejezni

elismerésünket, hálánkat a projekt kidolgozásáért és egy pár nap múlva a munkálatok befejezésével a miéért is. A falunkból fokozatosan szeretnénk egy atraktív turista regionális centrumot létrehozni, mert ahogy azt mondani szoktam ez a község egy jövedelmező keresztesződés, mely minden oldalról hasznot hoz. Az átalakítás nem kis nehézségekkel jár. Nagy anyagi segítséget kaptunk európai fondokból – majdnem 10000000,- Sk. Nem csak az anyagi részre, hanem főleg a becsületes munka, a szakemberek hada a tervezőtől a kertészig fogja megadni ennek a tervezetnek az értékét. Nem szeretném elvenni a polgártársak jól

megérdemelt örömét, de egy fontos információt is közzé kell tennem. A község háza már most szoros munkakapcsolatot vett fel a szenci rendőrséggel és szép létesítmény védelmének érdekében. Minden lehetőséget kihasználva szeretnénk védeni, óvni az érthetetlen és állandóan lesben álló vandálok, kultúrát nem értékelők és érzéketlen embertársaink ellen.

A község parkját csak magunknak rekonstruáljuk. Egy fa életét több száz év fejezi ki. Az egészséges fa, bokrok és virágok száza ápolja és lelkesíti a falu lakosainak lelkét. Egy fa melyet emberi rosszakarat tesz tönkre csendesen, állva haldoklik. Ezért kérem önöket, hogy védjük a mi kis parkunkat. Örizzük meg dedunokáink örökségét. Viselkedjünk e mű iránt, hogy az eljövendő generáció ne bírálhasson minket. A falunap alkalmából felkérem Ing. arch. Varga Pétert, Ing. Turanský Dánielt a szenci kerületi hivatal előjáróját, utánuk pedig a helyi képviselő testületet, hogy egy szimbolikus kalapácsütéssel egy építészeti köre adják át e községnek az elkészült projektet, melynek neve: „Szabadidő areál és park revitalizációja Borsa községében“. Mindenkinek szeretném megköszönni, hogy eljöttek e ünnepélyes eseményre és egyben szeretnék kitaró egészséget és életerőt a mű befejezéséhez, melyhez fokozatosan hozzátársulnak más köz-kulturális létesítmények is.

Redakció

Pár dní po vydarenej akcii DŇA OBCE v Hrubej Borši

Na podnet starostu obce v Hrubej Borši organizátori zabezpečili v rámci DŇA OBCE okrem iného aj prvý ročník v pečení štrúdle, ktorý medzi prítomnými hosťami zožal veľký úspech. V tejto malej obci sa do súťaže zapojilo desať gazdiniiek, ktoré pečením vytvorili štrúdlu dlhú 18 m a 27 cm. Treba uviesť, že to bola štrúďľa klasická, ťahaná prstami gazdiniiek. Pripravili sa nasledovné sortimenty štrúdlí: višňová, čerešňová, rebarborová, kapustová, tvarohová a jablková. Táto akcia prilákala divákov z okolitých obcí, ktorí vysoko ocenili šikovnosť rúk boršianskych gazdiniiek. Starosta obce súťažiacim odovzdal Rád boršianskej varešky a zároveň aj drevenú varešku. Obec už podobné súťaže zaevidovala, pretože v jednotlivých obciach z pohľadu gastronómie sa dá veľmi veľa urobiť. Napríklad minulý rok návštevníkom osláv boli ponúknuté langoše, rok predtým gazdini napiekli vynikajúce oškvarkové pagáčiky, ktoré sa i dodnes pečú skoro v každej domácnosti. A ako nám pán starosta obce povedal, podobné akcie sa pripravujú aj na ďalšie roky, pretože po dvoch – troch rokoch sa urobí obecná degustácia za prítomnosti občanov, ktorí vyberú a určia, ktoré jedlo sa stane hlavným boršianskym jedlom. Pri tejto príležitosti starosta obce pripomenul, že sa pripravuje projekt pre vybudovanie sedliackeho domu, v ktorom sa budú pripravovať všetky druhy jedál. Zároveň tento areál by mal riešiť aj oddychové predĺžené víkendy pre mladé rodiny, počas ktorých by sa predvádzali ukážky, ako zavárať ovocie a zeleninu. A to najdôležitejšie: obec chce, aby dodávateľmi zdravého ovocia a zeleniny boli veľkou mierou domáci pestovatelia. Tento projekt sa pripravuje za účasti už prihlásených skupín, ktoré majú veľký záujem spolupracovať a rozvíjať dobré vzťahy s obcou a ich predstaviteľmi.

Ján Práznovský
(prevzaté zo Senecka)

Pred 70. rokmi boli založené základy miestnej kaplnky v Hrubá Borša

*Kvitnú vo mne city,
opieram sa o ich korene
a akokoľvek by som chcel,
neviem ich nazvať po mene.*

Tento úryvok z básne som vybral, lebo mi hovorí rečou známou i neznámou. Vo svojom vnútri cítim veľkosť radosti, lásky, viery a zároveň šťastia, že môžem spoločne s našimi veriacimi – našimi občanmi pozdraviť 70. výročie vzniku našej kaplnky vo veľmi zložitých pomeroch.

*Ako bolo na počiatku,
nech je tak i s nami.
Aby deti otcov mali,
aby mali mamy.
Ako mali na počiatku, aj my nech tak máme.
Aby bola Božia Matka
v každej ľudskej mame.*

V našej obci žije 392 obyvateľov, z ktorých je prevažná časť rímskokatolíckeho vyznania. Žijú tu mladé rodiny, i tí skôr narodení, ktorí navštevujú Boží chrám a nachádzajú v ňom spasenie, odľahčenie duše, rozhrešenie, útechu i pochopenie a verím, že s pochopením a trepezlivosťou očakávajú prichádzajúci veľký deň. Verím, že slávnostným dňom sa začne písať nová dlhodobá kronika, na ktorú budú naše generácie spomínať ako symbol sviatosti, bez urážok, bez výmyslov, ale hlavne spomínať ako symbol radosti – že to čo tu máme je dielom všetkých, ktorí s ním žili, žijú a žiť budú.

Napriek všetkému, napriek dobe, v ktorej práve žijeme, duchovnou potravou je viera. Nikdy by sme nemali zabudnúť na to, čo sme dostali. Veď v našich srdciach by mali byť vryté tri najdôležitejšie slová: milovať, trpieť a odpúšťať. Ten, kto má otvorené srdce pre každého, ponúka lásku, rozdáva nehu, podáva teplú daň i v čase, keď nie všade a všetko sa mu darí, lebo prekonáva i ťažkosti, prekážky, vie utešovať dušu, pohľadzať a vie odpúšťať, ten v tomto živote vyhráva. Tak to bolo i na počiatku.

*To čo bolo na počiatku,
daj nám, dobré nebe.
Aby každý ľudský otec
nosil Otca v sebe.
Opatruj v deň svojho
sviatku, Bože, tento plameň.
Ako bolo na počiatku,
nech je navždy. Amen.*

S radosťou využívam túto chvíľu, aby som v mene Obecného zastupiteľstva v Hrubej Borši a v mene svojom hlboko poďakoval všetkým, ktorí na stavbe kaplnky zohrali významnú úlohu a tak pre obec vytvorili dominantu slúžiacu pre všetkých: veriacich a ostatných občanov obce Hrubá Borša.

Ďakujem.

Ladislav Vidra
starosta obce

Do pozornosti občanom

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 22. 03. 2007 prerokovalo a schválilo Rozpočet obce na rok 2007, v ktorom na návrh starostu obce pre kapitolu spoločenské, záujmové organizácie a cirkve poslanci miestneho zastupiteľstva schválili príspevok na úpravu miestnej kaplnky 10.000,- Sk. Zmena nastala z toho dôvodu, že od roku 2007 začali platiť nové smernice v hospodárení a obec už od uvedeného roku nemôže priamo prispievať na spotrebu elektrickej energie a plynu. Každoročne od roku 1999 na tieto účely prispievala obec čiastkou 7.000,- alebo 8.000,- Sk. Starosta obce dňa 13. 09. 2007 listom oznámil a odporučil pánovi Róbertovi Kučerákovi, farárovi farského úradu v Kostolnej pri Dunaji uvedenú čiastku použiť na opravu fasády kaplnky v Hrubej Borši ešte v roku 2007.

Mestská a obecná symbolika Hrubá Borša

Pôvodne jestvovala iba jedna Borša. Prvá písomná správa o nej je z roku 1244. Približne o storočie neskôr sa pôvodná obec rozdelila na tri Borše. V rokoch 1360 – 1369 sa spomína Dolná Borša. Osobitné pomenovanie jednej časti obce je dôkazom, že súčasne museli vzniknúť aj jej ďalšie dve časti, a to napriek tomu, že písomne sú doložené až v roku 1470 (Stredná Borša) a 1471 (Horná Borša).

Tri samostatné Borše mali určité tri samostatné obecné správy. Táto skutočnosť súčasne neznamená, že všetky tri vyvíjali aj samostatnú kancelársku činnosť s vlastným pečatidlom. Nevylučujeme, že administratívna činnosť sa v troch spomenutých Boršiach objavila neskôr už na prelome 15. a 16. storočia. Svoje písomnosti však určite overovali iba jedným spoločným pečatidlom s latinským kruhopsom „Pečať obce Borša“ (Sigillum possessionis Borsensis). Obecným znakom mohol byť iba rodový erb Boršovcov, ktorí si tu uplatňovali zemepanské práva až do konca 16. storočia. Toto pečatidlo či jeho odtlačky sme zatiaľ neobjavili.

Podľa našej encyklopedickej literatúry sa tri Borše v jednu obec opäť zlúčili ešte pred polovicou 19. storočia. Nie je to celkom pravda. Podľa M. Majtána, zaoberajúceho sa názvoslovím našich miest a obcí, zjednocovací proces nebol taký jednoduchý. Dolná Borša (v roku 1808 nazývaná aj Veľká, Nemecká alebo Zemianska Borša) sa samostatne vyvíjala do roku 1863. V tomto roku sa Dolná Borša zlúčila s Malou Boršou a ich úradným názvom do roku 1882 bola Malá a Veľká Borša (Kisborsa és Nagyborša). Obidve obce po roku 1882 splynuli do Veľkej Borše. Názov Hrubá Borša vznikol až roku 1948.

Malá Borša (nazývaná už v 18. storočí aj Horná Borša) si určitú samostatnosť a historický názov rovnako udržala do roku 1882. Stredná Borša, po prvýkrát doložená roku 1470, najneskôr v 18. storočí splynula s Malou Boršou. Názov Föll-Borsa sa dá chápať aj ako Stredná Borša. Vedie nás k tomu poznatok, že v úradných dokumentoch z roku 1808 sa ako samostatná obec výslovne spomína aj Stredná Borša (Közép Borsa). V 18. storočí ju teda nemožno chápať ako celkom zaniknutú obec.

Historický vývin troch samostatných Borší nie je teda uspokojujúco vyriešený. Známejšie sú vlastnícke vzťahy v obci. Po 16. storočí sa majiteľmi dnešnej Hrubej Borše stávajú viaceré šľachtické rody. Najpodrobnejšie ich už od roku 1471 vymenúva monografia o Bratislavskej stolici, ktorá vyšla v rámci milénárnych osláv Uhorska. V roku 1938 – 1945 bola Hrubá Borša súčasťou Maďarska. Miestni obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom. Ich pôvodným obecným zankom, ako sme už spomenuli, bol určite erb Boršovcov, ktorí z obce pochádzajú. Rodový erb zemepána ako svoj obecný znak používala ešte aj v 40. rokoch 19. storočia. Dozvedáme sa o tom zo správy Krajinského archívu v Budapešti z 26. januára 1911. Kruhops pečatidla znel: „N(eme)s. Borsa Helység Pecsétje“. V tomto istom dokumente sa dočítame, že v 50. – 60. rokoch 19. storočia obec používala ako svoj symbol zamestnanecký motív. Do nového pečatidla sú vyryté stuhou previazané tri pšeničné klasy. Kruhops tohto pečatidla znie: „Nemes Borsa Helység“. Vlastné pečatidlá, ani ich odtlačky sa nám zatiaľ nepodarilo nájsť. Pre úplnosť poznamenávame, že koncom 19. storočia Hrubá Borša používala aj nápisovú pečiatku, ktorá v kancelárskej praxi silno obmedzila staršie erbové pečatidlo. V jej okrúhlym poli je trojriadkový nápis: NAGY (É)S KIS BORSA KÖZSÉG. Našli sme ju na dokumente z roku 1893. V tejto súvislosti nemožno nezdôrazniť, že ak tri Borše v 19. storočí používali jedno spoločné pečatidlo, určite iba jedno pečatidlo používali aj v predchádzajúcich storočiach. Je teda vylúčené, aby sme z Borše v hociktorom období očakávali viac ako jedno pečatidlo.

Obsah obecného znaku sa ukázal veľmi aktuálny práve na prelome 19. a 20. storočia. V tomto čase sa totiž organizovala ústredná výroba pečatidiel a pečiatok pre všetky mestá a obce Uhorska. Hrubá Borša je jednou z mála obcí, ktorá v tom čase mala záujem o vytvorenie erbového pečatidla. Budapeštianski archivári sa rozhodli pre heraldickú úpravu rodového erbu Boršovcov. Za erb obce navrhli červený štít, v ktorom na zelenej pažiti stoja oproti sebe dva zlaté levy, ktoré medzi sebou držia strieborný štít s hrotom nadol. Za erb navrhli kompletný rodový erb. Klenotom bol z koruny vyrastajúci jeden lev zo štítu. V pravej prednej končatine drží šablú, v ľavej kalich. Erb mal aj prikrývavú. Tento erb je vyrytý na pečiatke s kruhopsom POZSONY VÁRMEGYE NAGYBORSA KÖZSÉG * 1910. Letopočet neznamená rok vyhotovenia pečiatky, ale rok ustálenia názvu obce. Podľa sprievodného písomného materiálu pečiatka vznikla až roku 1913 a je dielom budapeštianskeho kovorytca I. Felsenfelda. Erb na pečiatke je vhodný na obnovu. Pravda, iba štítové znamenie, pretože v súčasnosti sa mestský a obecný erb obmedzuje iba na štít so znamením. Za erb Hrubej Borše sme navrhli červený štít, v ktorom na zelenej pažiti stoja dva zlaté levy, medzi sebou držiace strieborný šíp. V tejto podobe je erb historicky verný a heraldicky správny. Je navyše jedinečný, pretože erb v tejto podobe nepoužíva žiadna obec na Slovensku.

Prof. Jozef Novák
(prevzaté z Obecných novín, 13. 09. 2007)

Városi és községi szimbolika Nagy Bors

Eredetileg csak egy Borsa létezett. Az első írásos jegyzet e községről 1244-ből való. Körülbelül egy századdal később az eredeti falu 3 részre oszlott. 1360-tól – 1369-ig AlsóBorsaként van idézve. Az eredeti község egy részének megnevezése bizonyítéka annak, hogy egyidőben kellett létrejönni a másik két résznek is. Írásos emlék erről csak 1470-ből (Féll-Borsa) és 1471-ből (Felső-Borsa) van.

A három önálló Borsa három önálló községi szervezettel rendelkezett. Ez a valóság nem azt jelenti, hogy mindegyik saját pecséttel adminisztrációt vezetett. Ez az adminisztratív munka legkésőbb a 15. – 16. fordulóján megjelent. A hivatalos irataikat egy közös pecséttel hitelesítették, melyen a körfelirat így hangzott: Borsa község pecsétje - (Sigillum possessionis Borsensis). A falu csak a Borsa család erbjét használhatta, akik itt egészen a 16. század végéig használták földesúri jogukat. Ezt a pecsétet és ennek lenyomatát még senki nem találta meg.

A mi enciklopédiai irodalmunk alapján a 3 Borsa még a 19. század fele előtt egyesült. Később kiderült ez nem egészen igaz. M. Majtán, aki falunevekkel foglalkozik, az egyesülés folyamata nem volt olyan egyszerű. Alsóborsa (1808-ban Nagy-, Német-, Földesi-) önállóan fejlődött egészen 1863-ig. Ebben az évben AlsóBorsa és Kisborsa egyesült a hivatalos megnevezésük pedig Kisborsa és Nagyborsa volt (1882-től). 1882 után viszont összefogva a Nagyborsa nevet használták. A Nagyborsa elnevezés csak 1948 után keletkezett. Kisborsa (18. században Felső-Borsa) bizonyos önállóságot és történelmi megnevezést egészen 1882-ig tartotta. Féll-Borsa először 1470-ben van említve, legkésőbb a 18. századig egyesül Kisborsával. A Közép-Borsa elnevezés az 1808-as évben írott hivatalos iratokban jelenik meg. Tehát ez a falurésze a 18. században még létezett. A három önálló falurész történelmi fejlődése még nincs kielégítően felkutatva. Jobban áttekinthető a tulajdonos kapcsolatok jegyzete. Egyenként 1471-től a mineláris ünnepség alkalmából kiadott monográfia Pozsonymegyei székhez nevezi meg őket. 1938 – 1945 Borsa Magyarország része volt. Az itteni lakosok mezőgazdasággal foglalkoztak. A falu eredeti címere biztosan a Bors családtól származott, akik szintén idevalósiak, helybeliek voltak. Ezt a nemesi címet még a 19. század 40. éveiben is használták. Ezt egy budapesti kerületi archív 1911 január 26-i jelentéséből tudhatjuk. A pecsét körfeliratán ez állt: „Nemes Borsa Helység Pecsétje“.

Ebből az iratból derül ki az is, hogy a 19. század 50. – 60. éveiben saját szimbólumot használtak. Ezen a pecséten egy szalaggal átkötött 3 búzakalász volt. Itt a körfelirat így hangzott: „Nemes Borsa Helység“. Saját pecsétjüket és lenyomatát még senki nem találta meg. A teljesség érdekében megjegyezzük, hogy Nagy Borsa a 19. század végén egy feliratos pecsétet használt, amely elnyomta az címer ellátott. A kör felületén egy 3 soros felirat volt: Nagy S Kis Borsa Község. Ezt egy 1893-as dokumentumon találtuk meg. Ebből kifolyólag nem lehet meg nem jegyezni, hogy a három Borsa a 19. században egy pecsétet használt, így az előző században is közöset használtak.

A 19. század és a 20. század fordulóján a falu erbjének tartalma nagyon aktuálisnak mutatkozott. Ezekben az években központi pecsétgyártást indítottak az 3 összes falu és város részére Magyarországon. Nagyborsa volt az egyik e kevés község közül, aki érdeklődést mutatott a gyártás iránt. A budapesti archívumban a Borsa címer megváltoztatását vetették fel.

Az címerben egy vörös csúcs van kimutatva, ahol a zöld mezőben szemben áll két arany oroszlán lefelé álló nyíllal van. Az érdekesség egy koronából kinövő oroszlán volt. A jobb első végtagjában kardot tartott a balban pedig egy kelyhét. Az címernek fedeleji is voltak. Ez az címer volt a pecsétbe róva, melyen a falirat ez volt: POZSONY VÁRMEGYE NAGYBORSA KÖZSÉG 1910. Ez az évszám nem a pecsét létrehozásának évét jelenti, hanem a falu elnevezésének megállapodását. Egy mellékirat szerint a pecsét 1913-ban keletkezett I. Felsenfelda kovács keze által. A pecséten látható címer már újulást, változást kíván. Persze csak a csúcsi jelezés korlátozódnak. Nagyborsa címerben vörös csúcsot terveztünk, amelyen zöld mezőben 2 arany oroszlán áll közrefogva egy ezüst nyilat. Ebben a formában az címer történelmileg hiteles lenne és heraldikusan helyes. Mindenekelett még egyéni is, mert ilyen formában egyetlen község sem használja Szlovákiában.

Prof. Novák József

Oznámenie pre majiteľov nehnuteľností v obci Hrubá Borša

V zmysle „*Všeobecne záväzného nariadenia o ochrane zdravia ľudí*“ zo dňa 26. 10. 2006 bolo nariadené vykonávať každoročne na území, obce Hrubá Borša celoplošnú deratizáciu.

Druhá sa vykoná **od 26. do 30. októbra 2007.**

Každú domácnosť v uvedenom termíne navštívi Obecným úradom poverená osoba ktorá každému majiteľovi v igelitovej taške **odovzdá 4 ks RATMex B** vo forme voskových blokov uložených na PE misky proti podpisu s tým, že okamžite rozloží v chránených priestoroch hospodárskeho dvora resp. v objektoch. V prípade potreby ďalších kusov PE misky možno zakúpiť na Obecnom úrade v Hrubej Borši, *1 ks za 16,- Sk*. Štyri kusy sú zdarma, uhradené sú z rozpočtu Obce.

Nad'alej plati, že vlastníci nehnuteľností (stavieb a pozemkov) sú povinní:

- *sústavne udržiavať v čistote nehnuteľnosť a odstraňovať z nich odpady, ktoré môžu byť zdrojom obživy pre epidemiologicky závažné hľadavce a iné živočích.*

Obecné zastupiteľstvo

Prenajímate alebo budete prenájať by alebo nebytový priestor, alebo nehnuteľnosť okrem pozemku?

Od 1. 9. 2007 máte ako fyzická osoba tieto povinnosti:

- ak ste na území SR pred 1. 9. 2007 prenájali a naďalej prenájmate byt alebo nebytový priestor, alebo nehnuteľnosť okrem pozemku a nemali ste registračnú povinnosť, najneskôr do **31. 12. 2007 treba požiadať o registráciu na miestnom príslušnom daňovom úrade,**
- ak ste registrovaný na miestne príslušnom daňovom úrade a po 1. 9. 2007 začnete na území SR prenájať byt alebo nebytový priestor, alebo nehnuteľnosť okrem pozemku, do **30 dní** po uplynutí mesiaca, v ktorom ste na území SR prenájali byt alebo nebytový priestor, alebo nehnuteľnosť okrem pozemku **oznámiť túto skutočnosť miestne príslušnému daňovému úradu,**
- ak nie ste registrovaný na miestne príslušnom daňovom úrade a po 1. 9. 2007 začnete na území SR prenájať byt alebo nebytový priestor, alebo nehnuteľnosť okrem pozemku, do **30 dní** po uplynutí mesiaca, v ktorom ste na území SR prenájali byt alebo nebytový priestor, alebo nehnuteľnosť okrem pozemku **požiadať o registráciu na miestne príslušnom daňovom úrade,**
- ak ste registrovaný na miestne príslušnom daňovom úrade a na území SR ste pred 1. 9. 2007 prenájali a naďalej prenájmate byt alebo nebytový priestor, alebo nehnuteľnosť okrem pozemku **nemáte povinnosť túto skutočnosť oznámiť miestne príslušnému daňovému úradu.**

Miestna príslušnosť sa riadi trvalým pobytom fyzickej osoby bez ohľadu na skutočnosť, kde na území SR sa prenájať byt alebo nebytový priestor, alebo nehnuteľnosť okrem pozemku nachádza.

Bližšie informácie môžete získať v kancelárii daňového úradu č. 103 a 113, tel. č. 02/40202913 alebo na internetovej stránke **www.drsr.sk**.

Ing. Alfonz Duchoň
vedúci oddelenia registrácie a administrácie DIS

Krádeže – opatrenia

V poslednom období sa rozrastajú krádeže nielen na miestnom cintoríne, ale aj mimo, a to priamo pri rodinných domoch. Vzhľadom k tomu, že v nočných hodinách cez obec tranzitujú rôzne vozidlá, ale aj cudzie – neznáme osoby, starosta obce sa rozhodol založiť Dobrovoľnú obecnú stráž. V týchto dňoch právnik doladuje už len sporné otázky v súlade s požadovanými legislatívnymi normami. Samozrejme našu iniciatívu riešime aj na úrovni štátnej polície, s ktorou Dobrovoľná obecná stráž bude veľmi úzko prepojená. Po odsúhlasení Všeobecne záväzného nariadenia, ďalších smerníc a hlavne záujmu obyvateľov o prácu v Dobrovoľnej obecnej strážni možno zahájiť účinnú prácu. Zatiaľ o spoluprácu prejavili záujem len majitelia Štrkopieskov v obci Hrubá Borša, ktorí radi by obci pomohli po každej stránke. Privítame hlavne pomoc bývalých profesionálov z našej obce. Pomôžme si navzájom.

Redakcia

Dôležité telefónne čísla tiesňového volania

Keď zistíte, že nastala mimoriadna udalosť, alebo máte podozrenie na teroristický útok s použitím toxických chemických látok alebo biologických prostriedkov, okamžite volajte telefónne číslo:

112 – Integrovaný záchranný systém
alebo

158 – Policajný zbor

150 – Hasičský a záchranný zbor

155 – Záchranná a dopravná zdravotnícka služba

Pri volaní na číslo tiesňového volania uveďte:

- čo sa stalo, aké sú pozorovateľné následky
- kde sa to stalo, objekt, ulicu, mesto a pod.,
- vaše meno a číslo telefónu,
- po skončení hovoru počkajte na spätný telefonát, ktorým si operátor overí pravdivosť a oprávnenosť volania.

Otvorili sa brány našich škôl . . .

*Usmieva sa slnko premilo,
akoby sa s nami lúčilo.
Utichajú vtáčky na poli,
chodíme už aj i my do školy.
Naučíme sa ctiť otca, mat'
a vlasť svoju verne milovať.
Chlapci a dievčatá,*

otvorili sa brány všetkých druhov našich škôl. Skončili sa vaše krásne prázdninové dni, počas ktorých ste nabrali nové sily na zvládnutie náročných úloh v novom školskom roku 2007/2008.

Milá mládež!

Som skutočne rád, že sa Vám v tejto chvíli môžem prihovoriť. Hlboko si viem oceniť prácu každého človeka, ktorý svojou usilovnosťou, aktivitou ale predovšetkým oddanosťou, obetavosťou a trpezlivosťou dosiahne svoj cieľ. Činnosť človeka nespočíva v jeho sláve, ale vo výsledkoch jeho práce. Tak je to aj s vašou prácou v škole a to v dosahovaní výsledkov v učení, či mimoškolskej činnosti. Múdrosť nie je v tom, koľko toho človek vie sám, ale v tom, ako svoju múdrosť dokáže odovzdať iným.

Želám Vám, aby ste aj v budúcnosti našli v sebe čínorodé odhodlanie na štúdium a vedomie, že nikdy nie ste na konci cesty. Čím teda zakončiť? Snáď slovami, ktoré vyjadrujú súčasnosť. Budúcnosť patrí tým, ktorí chcú byť lepší ako dnes. Patrí teda Vám, milá mládež.

Ladislav Vidra
starosta obce

Blíži sa posedenie s dôchodcami

Keď sa povie jeseň, niekto si predstaví lesy s farebnou fantáziou, šuchotanie zlatého lístia pod nohami, zrelé šípky, plné koše jablák, ale niekto iný si zas predstaví dažďom rozmočenú zem. Je to len uhol pohľadu. Darmo, pre niekoho je jeseň krásna, pre iného nie. Dve pravdy, ktorá z nich je pravdivejšia? Aj človek má svoju jeseň a aj tu platí, že je taká, akú ju vníma on sám.

Starosta obce, Obecné zastupiteľstvo v Hrubej Borši pri príležitosti Mesiaca úcty k starším rozhodli zorganizovať 13. októbra 2007 (sobota) od 13.00 hodine v zasedačke Obecného úradu milé priateľské stretnutie s občanmi dôchodkového veku, na ktoré vás srdečne pozývame.

V mene našom i všetkých obyvateľov vám úprimne ďakujeme za prácu, ktorou ste prispeli pri zveľaďovacích prácach našej obce. Nech je aj vaša budúcnosť v našej obci naplnená pohodou, nech to slniečko vo vás zohrieva každého vo vašej blízkosti veľmi dlho.

Redakcia

OZNAM

Obecný úrad v Hrubej Borši prijme do trvalého pracovného pomeru pomocného robotníka od 01. 01. 2008. Žiadosti s dotazníkom a životopisom zasielajte na Obecný úrad v Hrubej Borši do 30. 11. 2007. Podmienkou prijatia je: bezúhonnosť

výučný list

vodičský preukaz skupiny B, C, T

Platové podmienky budú dohodnuté osobne.

Záujmové krúžky v mesiacoch júl – august 2007

Cez prázdniny sa záujmových krúžkov zúčastnilo 15 detí z obce Hrubá Borša.

Najväčší záujem bol o výtvarný krúžok a pohybový krúžok.

Deti zažili mnoho radosti, nadviazali nové kamarátstva a zdokonalili sa vo výtvarných zručnostiach.

Mgr. Monika Snohová

V piatok 05. 10. 2007 o 18.00 hodine sa uskutoční LAMPIÓNOVÝ SPRIEVOD, na ktorý pozývame všetkých, malých aj veľkých.

Organizátori pre vás pripravili občerstvenie (cigánsku pečenku, nápoje) a ohňostroj, ktorý bude o 19.30 hodine pred budovou obecného úradu. Tešíme sa na príjemný večer s vami a vašimi deťmi

STAROSTA OBCE, OBEČNÉ ZASTUPITELSTVO, MATERSKÁ ŠKOLA

A

OBEČNÝ ÚRAD V HRUBEJ BORŠI

pozývajú občanov, mládež a širokú verejnosť na

V. ročník „VÝSTAVY OVOCIA A ZELENINY“

V SOBOTU 29. SEPTEMBRA 2007

KDE?: v zasadačke OcÚ

KEDY?: o 14.⁰⁰ hod

OBČERSTVENIE: Cigánska pečenka,
lángoš, víno a burčiak

**VAŠOU ÚČASŤOU PODPORÍTE PEKNÚ JESENNÚ AKCIU V PROSPECH
NAŠICH NAJMENŠICH**

Spoločenská kronika III. štvrťrok 2007

75

Zuzana Kuruczová

70

Augustín Hamerlík

40

Erika Szláviková

Emília Ódorová

60

Straňovský Zoltán

30

Mária Anderkovičová

Marek Gábris

18

Nikoleta Vlahyová

Narodili sa

Dominik Filip

Samuel Črep

Zosobášili sa

Róbert Tornvai a Erika Škurilová

Jubilantom srdečne blahoželáme a do ďalších rokov prajeme pevné zdravie a všetko najlepšie

---

Jesenné upratovanie v obci

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 26. 09. 2007 prerokovalo a schválilo technicko-organizačné zabezpečenie jesenného upratovania v dňoch od 5. 10. do 14. 10. 2007.

V tomto roku veľkoobjemový kontajner bude pristavený pri parku vedľa „Bistra“, do ktorého možno ukladať **stavebnú suť**.

Na určené miesto bude možné ukladať bielu a čiernu techniku, ako aj zviazanú fóliu. Staré železo, ako aj konáre drevín sa budú zbierať až na jar z dôvodu nových zmien, o ktorých verejnosť bude informovaná v mesiaci december 2007. Radi by sme už vyriešili aj zber biologického odpadu v našej obci. Obecné zastupiteľstvo v Hrubej Borši vyzýva občanov, aby vo večerných hodinách nespalovali svoje odpady, pretože porušujú protipožiarne opatrenia, o ktorých pravidelne informujeme v obecných novinách.

Firma DAMIX z Brezna uskutoční v obci výkup železného šrotu (mimo iného aj pece a kotly z ústredného kúrenia) a farebných kovov (hliník, meď, mosadz, nerez, atď).

Šrot a farebné kovy netreba nikde nosiť, stačí prísť v sobotu 29. 09. 2007 v čase od 11.40 do 12.00 hod. pred obecný úrad a nahlásiť pracovníkovi firmy Vaše údaje. Údaje tiež môžete nahlásiť v piatok 28. 09. 2007 na tel. č. 0915786690.
